І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArcly 7-4125

РІК LXVI. Ч. 174. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 10-го ВЕРЕСНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, SEPTEMBER 10, 1959 No. 174. VOL. LXVI.

КОНГРЕС ЗАТВЕРДИВ НОВИЙ ЗАКОНОПРОЄКТ ПРО ПУБЛІЧНІ РОБОТИ

Вашингтон. — Прийнявши будівельний законопроєкт згідно із бажанням і вимогами през. Айзенгавера, Конгрес не взяв до уваги цих вимог і бажань при схвалюванні законопроєкту про публічні роботи і не усунув з нього 67 різних спірних проєктів, як цього вимагав Президент. Не зважаючи на пересторогу деяких республіканців, що през. Айзенгавер не затвердить знову законопроєкту про будівельні роботи, який передбачає асигнування 1,185,000.000 долярів із федеральних фондів на виконання різних проєктів і що він поставить уже вдруге своє вето проти нього, Палата Репрезентантів прийняла цей законопроєкт величезною більшістю голосів, 302 проти 93. Прийнятий Палатою законопроєкт передано зараз же на розгляд Сенату, де по кількох хвилинах дискусії його прийнято також 73 голосами проти 15. Під час голосування в Сенаті до демократичної більшости приєдналося 18 республіканських сенаторів, висловлюючися цим проти вимог през. Айзенгавера. Проти прийняття цього законопроєкту голосував тільки один демократ, сенатор Бирд з Вірджінії, разом із 14 республіканцями. З пересторогою, що през. Айзенгавер не затвердить цього законопроєкту, виступав провідник республіканських сенаторів Діркеен з Іллиной, який заявив, що през. Айзенгавер ставиться неприхильно до нової редакції законопроєкту. Предметом спору між Конгресом і Президентом є 67 проєктів різних публічних робіт, започаткування яких вимагало б асигнування 800 мільйонів більше як це передбачено у федеральному бюджеті, що його през. Айзенгавер хотів би вдержати в рівновазі. Цього ж самого дня сенатська банкова і валютна комісія затвердила прийнятий уже Палатою Репрезентантів будівельний законопроєкт, що був вже два рази відкинутий през. Айзенгавером. В першій редакції цей законопроєкт передбачав асигнування 1,375,000.000 долярів на нові будівельні роботи, в другій редакції 1,050,-000.000 долярів і в новій, прийнятій тепер, редакції законопроєкту ця сума зменшена приблизно до одного більйона долярів.

Комісія Громадянських Прав рекомендує запевнити неграм право голосування

Вашингтон. — Федеральна Комісія Громадянських Прав переслала 7-го вересня Президентові звіт, в якому рекомендується запевнити всьому негритянському населенню в південних стейтах право голосування. В тій цілі Комісія пропонує, щоб Президент найменував тимчасових федеральних виборчих реєстрантів, які урядували б у південних стейтах, де місцеві урядовці деколи не допускають до голосування негритянського населення, не вписуючи його на виборчі списки. У звіті стверджується, що „численні негри мають труднощі під час голосування, а деколи зовсім не голосують". Єдиним виходом із цієї ситуації було б найменування федеральних виборчих реєстрантів, які були б об'єктивні до виборців з-поміж кольорового населення. В цьому звіті найбільше місця присвячено виборчому праву для негрів, бо ця проблема буде актуальною вже в найближчому році. Порушено там також справу расової сеґреґації в школі і в мешканнях.

Комітет Ніксона за поборювання інфляції і стабільність цін

Вашингтон. — Комітет для стабільности цін і економічного росту, який очолює віцепрезидент Ричард М. Ніксон, у своєму новому звіті з 6-го вересня закликає все громадянство до енергійнішого поборювання інфляції. Комітет стверджує, що вже від довшого часу не було в ЗДА тенденції до зменшення цін, бо ціни постійно зростають, і тому треба збільшити заходи до зменшення цін. Представники Комітету гадають, що спільні зусилля увінчаються успіхом, і настане стабілізація цін, яка буде запорукою певного економічного росту. Комітет ствердив, що ціни впродовж останніх трьох місяців зростали, але це збільшення цін в великій частині діялося внаслідок сезонових причин, і тому не можна ще ствердити, що зріст цін — це загальна тенденція економіки. Комітет стверджує, що під час економічного зросту звичайно зростають і ціни на товари. Комітет опублікував тільки свої ствердження, не даючи жадних потрібних рекомендацій.

В АВТОВИХ ВИПАДКАХ ЗГИНУЛО 438 ОСІБ

Ню Йорк. — Під час триденного кінця тижня у зв'язку з „Днем Праці" на шляхах ЗДА згинуло від 6-ої год. ввечорі в п'ятницю до 12-ої год. вночі з понеділка на вівторок 438 осіб , на 12 менше, як передбачала Крайова Рада Безпеки в Шикаґо. Найбільше згинуло в Каліфорнії — 39; в Ню Йорку і Огайо по 30. Крім того втопилося 91 особа, а в інших нещасливих випадках згинуло 84 особи, так, що всіх смертних випадків було 613. Але Бюро потішається тим, що в 1951 році на шляхах згинула 461 особа, а всіх смертних випадків було тоді 658.

Айзенгавер закликає сталеварів і працедавців приспішити закінчення страйку

Вашингтон. — Президент Айзенгавер вислав листи до представників спілки сталеварів і 12-ох сталевих компаній, в яких закликає їх до „інтенсивних безперервних і щирих переговорів", щоб якнайшвидше закінчити страйк, який триває вже 8 тижнів. Голова спілки сталеварів Дейвід МекДоналд зараз відповів на цей лист заявою, що це з вини підприємців страйк ще й досі не є закінчений, бо сталеві компанії не виявляють найменшої охоти узглядити домагання робітників. Представник працедавців голова Сталевої Корпорації ЗДА Р. Конрад Купер твердить, що працедавці хотіли б розв'язати спір із сталеварами так, щоб не збільшувати інфляційної тенденції в цій країні.

ВОЛОДИМИР БОДНАР ОБРАНИЙ НА ГОЛОВУ ЛІҐИ МОЛОДІ, КОНВЕНЦІЯ ЯКОЇ МАЛА ШИРОКИЙ ВІДГОМІН

Рочестер, Н. Й. — Володимир Боднар, один з найактивніших народжених в Америці діячів головно в молодечих і ветеранських організаціях, був обраний на голову Ліґи Української Молоді Північної Америки в результаті 26-ої конвенції цієї організації, що відбулася тут з кінцем минулого тижня та мала широкий відгомін в місцевій американській пресі. Велику увагу віддав цій конвенції зокрема місцевий щоденник „Демократ енд Кронікл", виславши на конвенцію свого представника, що сам є українського роду. Згаданий щоденник в числі з 7-го вересня надрукував довге звідомлення з конвенції і конвенційного бенкету, що відбувся попереднього дня та на якому промовляли конґресмен Семюел С. Страттон і гол. предсідник УНСоюзу Д. Галичин, відзначений на конвенції Т-ва Українських Професіоналістів там же як „Українець Року". Конґресмен Страттон рекомендував, щоб президент Айзенгавер відкликав своє запрошення Хрущова на відвідини в цій країні аж до повного припинення комуністичної аґресії, що тепер продовжується в Ляосі, як також рекомендував висилку американських військ для припинення тієї аґресії. На бенкеті, крім згаданих, промовляли ще заступник посадника міста Джо Фарбо, голова Конвенційного Комітету Василь Гузар, дотеперішній голова Ліґи Тарас Шмаґала, представник УРСоюзу Едвард Попіль, всч. о. Микола Воленський з місцевої української католицької церкви, голова бенкетового комітету Михайло Колдан, товстмастер бенкету Йосип Родіо з Ембрідж, Па., та ін. Під час бенкету роздано нагороди переможним спортовим дружинам Ліґи, а під час балю, що відбувся після бенкету, обрано 19-літню Джорджетту Гудок з Россел Парку, Н. Дж., „Міс Українoю", а Оксану Кричук з Рачестеру її князівною. На закінчення конвенції окрема резолюційна комісія, яку очолював п. Й. Лисогір, запропонувала ряд резолюцій, які прийнято однодушно. Між резолюціями є опозиція проти відвідин Хрущова, як і заклик до української молоді ЗДА і Канади морально і матеріяльно піддержувати працю своїх репрезентативних політичних і харитативних централь.

60 СТУДЕНТІВ ЗАКІНЧИЛИ КУРС УКРАЇНОЗНАВСТВА НА СОЮЗІВЦІ

Союзівка, Керґонксон. — Минулого четверга, 3-го вересня, тут закінчився формально Шостий Курс Українознавства, що тривав упродовж одного місяця та на який було записаних 70 студентів, з чого 10 впродовж курсу з різних причин відпало, отже курс закінчило 60 студентів. Врочистості закінчення курсу почалися уже в середу кінцевими іспитами та спільною вечерою, під час якої про вартість і значення курсів українознавства говорили всч. о. Лубомир Гузар, духовний опікун курсантів, директор курсів проф. д-р Василь Стецюк і його співробітник проф. Іван Близнак, гол. предсідник УНС Дмитро Галичин, заступниця гол. предс. УНС п-ні Анна Герман, гол. касир УНС Роман Слободян, головна радна адв. Анна Чопик, приявні на Союзівці голова Ліґи Української Молоді Тарас Шмаґала та п. Степан Дембіцький а від батьків промовляв інж. Прухницький. Від імені студентів промовляли Роман Венґльовський, Леся Гурик і Анна Прухницька. Наступного дня, після Богослужения, що його відправив всч. о. Л. Гузар, голова УНС Д. Галичин і директор Курсів проф. д-р В. Стецюк вручили курсантам свідоцтва закінчення курсу При цій нагоді свої завваги на тему курсів, їх цілі і значення висловили ще заст. гол. предсідника УНС Йосип Лисогір, гол. секретар УНС д-р Ярослав Падох і ред А. Драган, та інструкторка курсів Галина Підручна, а на закінчення всім дякував і всіх прощав проф. В. Стецюк від імені інструкторів а Р. Венґльовський від імені курсантів. Цьогорічні курси мали три ступені, нижчий з яких закінчило 27, середній 19, а вищий 14 студентів.

ОСІННІЙ ФЕСТИН І ВИБІР „МІСС СОЮЗІВКИ" ВІДБУДЕТЬСЯ 27-го ВЕРЕСНЯ

Союзівка, Керґонксон. — Плянований початково на неділю, 13-го вересня, традиційний осінній фестин на цій оселі та вибір „Місс Союзівки" на 1960-ий рік, відложено на неділю, 27-го вересня, з уваги на ряд інших імпрез, що мають відбутись в початково плянованому часі. Подробиці будуть своєчасно подані в оголошеннях.

ДЕМОНСТРАЦІЇ ПРОТИ ВІДВІДИН ХРУЩОВА В НЮ ЙОРКУ ЗАПОЧАТКУЄ „ФРІДОМ ГАВЗ" УЖЕ В ЧЕТВЕР, 10-го ВЕРЕСНЯ

Ню Йорк. — Цілий ряд демонстрацій і маніфестацій, що мають відбутися в цій світовій метрополії проти відвідин совєтського диктатора Хрущова в цій країні, започаткує „Фрідом Гавз" уже в четвер, 10-го вересня, — рішено тут на нарадах, що відбулися у цій справі минулого вівтірка, 8-го вересня. В нарадах взяли участь також представники Конференції Американців Центрального і Східнього Европейського Походження, відомої також під скороченою назвою КАСІД, екзекутивним головою якої є президент УКК Д. Галичин та яка об'єднує політичні репрезентації американських альбанців, естонців, лотишів, литовців, поляків, мадярів, румунів, чехословаків і українців. КАСІД — а через неї і всі згадані національні групи — прилучуються до цих демонстрацій, що їх влаштовує „Фрідом Гавз", який з черги співпрацюватиме в демонстраціях, що їх влаштовуватиме КАСІД. Демонстрація, про яку мова, відбудеться в приміщеннях „Фрідом Гавзу" при 20 Вест 40-ій вулиці, як згадано, в четвер, 10-го вересня, о год. 5:45 по полудні. Одним з промовців на цій маніфестації мав би бути сенатор Джекоб Джевітс, відомий громадянам українського роду також із внесення в Сенаті ЗДА законопроєкту про побудову пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі в столиці країни, Вашинґтоні. Маніфестація в четвер започаткує цілий ряд інших подібних, в цьому підготовлюване антикомуністичне пікетування будинку Об'єднаних Націй в п'ятницю 18-го вересня, українську маніфестацію 19-го вересня та організовану КАСІД-ом маніфестацію в Карнеґі Голл 20-го вересня.

На Пластовій Оселі в Іст Четгем відбувся З'їзд Українського Старшого Пластунства

Іст Четгем, Н.Й. — В днях 5-7 вересня, на протязі трьох днів, відбувся тут з'їзд старших пластунів і пластунок ЗДА. У з'їзді взяло участь 173 особи, в тому 95 старших пластунів і 78 старших пластунок. Пластовий провід репрезентували на цьому з'їзді інж. Яро Гладкий, як представник Начального Пластуна та голова Головної Пластової Ради, ред. Ольга Кузьмович, головна булавна пластунок, Ганка Коренець, референт вишколу, Нестор Шуст, крайовий комендант пластунів та Юрій Галущинський і Наталка Палідвор-Соневицька, булавні старшого пластунства ЗДА і Канади. В програму з'їзду входили чотири доповіді з дискусіями (панелі), присвячені проблемам старшого пластунства і його ролі у загальній системі Пласту. Комендантом з'їзду був ст. пл. Модест Захарченко. Новим референтом старших пластунів до Крайової Пластової Старшини обрано ст. пл. М. Баб'юка з Рачестеру і ст. пл-ку Віру Грабець з Клівленду. В суботу 5 вересня відбулася ватра для всіх учасників з'їзду і в неділю „вогники" поодиноких старшо-пластунських куренів. З нагоди з'їзду видано гарно зредаговану одноднівку „Золотінь".

Збори представників Відділів УНС в Рачестері заповідають пожвавлення праці Округи

Рачестер, Н. Й. — Збори представників Відділів Українського Народного Союзу північної частини нюйоркського стейту, що відбулися тут минулої п'ятниці, 4-го вересня ввечорі, та в яких взяли участь приявні тут з нагоди Конвенції Ліґи Молоді члени Головного Уряду УНС, заповіли поважне пожвавлення організаційної та громадської праці цієї важливої округи, що в по-конвенційному періоді виявила деякі недомагання. Це проявилося головно в тому, що хоч цілий ряд Відділів придбав поважну кількість членів, а деякі навіть завершують виконання своєї організаційної квоти, то неактивність інших Відділів вплинула на те, що загальні результати союзової праці в окрузі не цілком задовільні. Це підкреслювали в своїх виступах зокрема голов. предсідник УНС Дмитро Галичин і гол. секретар д-р Ярослав Падох. Крім них слово забирали заступники голов. предсідника Йосиф Лисогір і п-і Анна Герман, а дальше голов. радний Андрій Джула з Емридж, Па., та редактори А. Драган і Вол. Душник. Збори, в яких взяло участь пів сотні представників місцевих і позамісцевих Відділів, відкрив і ними проводив головний радний Василь Гузар, який з кінцем того тижня мав справді „повні руки" праці, бувши головою Конвенційного Комітету Ліґи Української Молоді Північної Америки. Наради відбулися в Українській Централі, що є домом 316-го Відділу УНС, який в суботу і неділю 19 і 20-го вересня бенкетом і концертом відзначатиме 50-річчя свого існування. Ювілейну промову на бенкеті виголосить головний секретар д-р Яр. Падох.

ДІМ „ЄДНОСТИ" В ШИКАҐО СТАВ СОЮЗОВИМ ДОМОМ І ВЛАСНІСТЮ ЧЛЕНІВ УНС

Шикаґо, Ілл. — Дотеперішній дім „Єдности" в південній частині Шикаґо став, на підставі рішення шеровців з минулого місяця, Союзовим Домом та власністю членів Українського Народного Союзу, які досі з нього користали та ще більше зможуть користати з нього в майбутньому, як його правні власники.

ПРЕЗИДЕНТ ПЛЯНУЄ ПОДОРОЖ ДО ІНДІЇ І ЯПОНІЇ

Вашингтон. — През. Айзенгавер плянує поїхати до Індії після відвідин у Москві. Подорозі з Індії до ЗДА Президент зупинився б з офіційними відвідинами в Токіо і в Манілі. Офіційно ще не заповіджено такої подорожі, але потверджено, що Президент давно вже хотів відвідати Індію та що тепер наспіло нове спеціяльне запрошення від прем'єра Неру, який відвідав був Вашинґтон в грудні 1956 року. Найбільшою трудністю у виконанні такого пляну є з одного боку неможливість простягнути на довший час відсутність Президента у Вашинґтоні та, з другого боку, небезпека, що можуть образитися президенти вільного Китаю з осідком на Формозі, Південної Кореї та Пакістану, отож також близьких союзників Америки, якщо Президент відвідає, крім Індії, Японію і Філіппіни та помине їхні країни. Щодо відвідин Індії, то береться під увагу, що Хрущов зараз після повороту з ЗДА поїде з візитою до Мао Тсе-тунґа до комуністичного Китаю. Відвідини Айзенгавера в Індії, спеціяльно в теперішньому часі, коли події в Тибеті, наскоки комуністів на прикордонні індійські станиці та клопіт із власними комуністами погіршили індійсько-комуно-китайські взаємини, такі відвідини напевне наблизили б Індію до західнього світу і послабили її захоплення ролею невтральної держави. Індія також дуже заінтересована в приїзді Айзенгавера, щоб Неру міг безпосередньо переговорити з ним нову трудну ситуацію в південно-східній Азії, яка складається у зв'язку з комуністичною аґресією в Ляосі. Таким чином — твердять знавці вашинґтонських відносин — береться під увагу, щоб подорожі Хрущова до Пейпінґу протиставити подорож Айзенгавера до Ню Делі і Токіо. Приїзд президента З'єдинених Держав з офіційними відвідинами до недавно переможеної Японії та молодої держави Філіппін — затіснили б зв'язки тих держав із ЗДА.

В четвер 8 ц. м. Президент промовлятиме від год. 7.30 до 7.45 вечером через радіо-телевізійну сіть в Америці до американського народу, звітуючи про свою подорож до Европи. Президент — за твердженням газет — має також подати ще раз причини, які спонукали його запросити до ЗДА Хрущова.

Підкомісія Ради Безпеки ОН виїздить до Ляосу

Об'єднані Нації. — Репрезентанти Арґентини, Італії, Японії і Тунісії при Об'єднаних Націях відбули в минулий вівторок 8-го ц. м. нараду і рішили, що ще з кінцем цього тижня виїде до Ляосу Підкомісія, обрана попереднього дня у складі названих країн на Раді Безпеки ОН. Як уже подавалось, це рішення Рада Безпеки прийняла всіми 10 голосами проти одного голосу Совєтського Союзу, не визнавши водночас його неґативного становища за законне „вето". Голова Ради Безпеки Еджідіо Ортона заявив, що ніхто з головних репрезентантів названих чотирьох країн не поїде до Ляосу і тому Об'єднані Нації чекають, щоб уряди тих держав негайно призначили осіб, уповноважених до виїзду до Ляосу. Ця підкомісія має за завдання перевірити тамошню ситуацію і найдалі до двох тижнів звітувати Раді Безпеки про дійсний стан в Ляосі, який став тереном щораз грізнішої інфільтрації насиланими з комуністичного північного В'єтнаму партизанами. Вісті з Ляосу настільки неточні та інколи й суперечні, що англійський уряд доручив ґенеральному комісареві в Сінґапорі, Робертові Скоттові, негайно поїхати до Ляосу та прислати звідомлення Лондонові. Сенатська комісія для закордонних зв'язків у Вашинґтоні висловилась з признанням про рішуче становище, яке в цій справі займає державний департамент.

В Англії розв'яжуть парлямент — нові вибори 8-го жовтня

Лондон. — 18 вересня ц. р. востаннє зійдеться теперішній парлямент в Англії, щоб вислухати декрет королеви про його розв'язання та про розписання нових парляментарних виборів на день 8 жовтня ц. р. Новий парлямент буде заприсяжений 20 жовтня. Тоді теж теперішній консервативний уряд Геролда Мекміллена автоматично подасться до димісії, а королева доручить місію складення нового уряду лідерові переможної партії — або тому самому Мекмілленові, або Гю Гейтскеллові, якщо перемогла б соціялістична Партія праці. Теперішній парлямент був обраний у виборах 26 травня 1955 року, отож нові вибори мусіли б відбутися все одно перед 26 травня 1960 року. За англійською конституцією, королева, стосуючись до рекомендації прем'єра може в кожній хвилині розв'язати парлямент і розписати нові вибори. У теперішньому парляменті консервативи мали 338 мандатів, соціялісти 278, лібералы 6. Проголошуючи постанову про розв'язання парляменту і нові вибори, Мекміллен натякнув на безпосередню причину того рішення. Мовляв — „важливі міжнародні переговори стоять впереді і нарід мусить рішити, хто має його в тих переговорах репрезентувати". Ця заява — це, за пресовими коментарями, прозорий натяк на нову конференцію „на вершинах", яка імовірно відбудеться цієї осени. Консервативи вважають, що це вони дали ініціятиву і започаткували „контакти" з большевиками подорожжю Мекміллена і Ллойда до Москви. Консервативи певні своєї перемоги, але й Партія праці готовиться до виборів з надіями на перемогу.

В АМЕРИЦІ

● **Найстарший сенатор ЗДА** 92-річний Теодор Грін із Ровд Айленду заявив, що він не має нічого проти того, щоб Сенат рано починав свою щоденну працю, хоч це не дозволяє йому виконувати вранішні фізичні вправи. Сенат хоче скінчити свою працю ще цього тижня, щоб не вітати у себе Хрущова.

● **Фахівці твердять,** що в 1975 році 227 мільйонів американців потребуватимуть у два рази більше води для промислу та особистого вжитку і тому вже тепер треба подбати про успішне розв'язання цієї проблеми.

● **У Бразилії** 7-го вересня відзначено 137 роковини незалежности парадою, в якій взяло участь 40.000 вояків. Параду відбирав президент Хусцеліно Кубічек, а побіч нього стояв віце - президент Жоао Гуларт, якого минулого тижня оскаржували в підбурюванні населення проти уряду.

● **7-го вересня помер** Моріс Дюплессі, прем'єр Квебеку, який майже 20 років керував урядом тієї провінції, що має 5 мільйонів населення і є одним із головних промислових центрів Канади. Гадають, що зі смертю 69-річного прем'єра може скінчитися т. зв. „автономічна доба" в історії Квебеку. Наступником його має бути 52-річний міністер молоді і соціяльного добробуту — Пол Сов.

● **Поліцист Джеймс О'Коннел** в нічній погоні за злочинцем Ірвінґом Муром в Ню Йорку, в дільниці Гарлем, вистрелив і нехотячи вбив 22-річну дівчину Ділайт Крофорд, яка внаслідок гарячі сиділа з сусідами перед своїм домом.

● **З Оттави, Канада,** повідомляють, що цього року число випадків захворування на поліо в 7 разів більше як минулого року. До кінця серпня зареєстровано 571 випадок , в тому числі 41 смертельний, а минулого року в тому часі було 80 занедужань, з яких 9 закінчилося смертю.

Представники УНС, учителі і учасники Шостого Курсу Українознавства на Союзівці

У СВІТІ

● **У Марокко** постала нова політична партія, що гуртує всі ліві й комуно - поплентацькі елементи. Її лідером є колишній голова установчих зборів Марокко, Мехді Бен Барка, особистий противник марокканського наступника престолу Муляй Гассана. Тому, що король Мохаммед V і його названий найстарший син є великими ворогами Совєтів, голова нової партії схиляється до „невтральности".

● **Еньорін Бевен,** кандидат англійської Партії праці на міністра закордонних справ у випадку виборчої перемоги тієї партії, виступаючи у Москві в телевізійній передачі картав москалів за їх повне незнання і нерозуміння Англії. Бевен був обурений московським балетом „Стежки бурі", в якому представлено англійців, як колоніялістів в шоломах з чорними краватками і палками в руках.

● **Єгипетський уряд** звільнив з в'язниці в Каїро 53-річного англійця Джеймса Свинберна, що відсидів половину 5-річної кари, на яку був засуджений за шпигунство. Свинберн протягом 25 років жив у Єгипті, як учитель, університетський професор та керівник торговельної аґенції. Англійці вважали, що його засудження було одним із актів політичної помсти за воєнний похід Англії проти Єгипту в 1956 році.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	$ 12.00	One year	$ 12.00
На пів року	6.25	Six months	6.25
На три місяці	3.25	Three months	3.25

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ВИСЛІД ПОДОРОЖІ АЙЗЕНГАВЕРА

Від 26 серпня до 7-го вересня ц. р. през. Айзенгавер перебував у Західній Німеччині, Англії і Франції на розмовах із тамошніми керівними державними мужами. Крім них нараджувався він із прем'єром та міністром закордонних справ Італії, з міністрами закордонних справ Еспанії і Голляндії, з генеральним секретарем і головним командантом збройних сил НАТО, провів пресову конференцію в Бонні, виступав на телевізійній передачі разом з англійським прем'єром в Лондоні, відвідав королеву Єлисавету, мав у трьох західньо-европейських столицях церемонійно-репрезентаційні виступи і брав участь в товариських імпрезах, включно з зустріччю із своїми найближчими англійськими товаришами зброї і співробітниками з часу останньої війни. Він мав залишитись на відпочинку до середи у замку в Шотляндії, що його дістав був від вдячних шотляндців у досмертне користування, але — з уваги на останні „гарячі" дні Конгресу та нову міжнародну кризу в зв'язку з подіями в Ляосі — несподівано скоротив реченець свого перебування за кордоном і вже в минулий понеділок вернувся до Вашингтону.

Ціллю тієї подорожі Айзенгавера було зцементувати одностайний західній фронт, який скріпив би його моральний авторитет в недалекій зустрічі із Хрущовим. При тій нагоді Айзенгавер мав зі свого боку з'ясувати особисто причини, які продиктували йому запросити Хрущова до Америки, і розвіяти сумніви, що могли виринути з цього приводу в західньо-европейських союзників. Водночас він поїхав, щоб з'ясувати й вигладити ті розбіжності, які від часу останньої Женевської конференції почали наростати між західніми союзниками — у підході до проблеми конференції „на верхах", у справі війни в Альжирі, в справі амбіцій Франції щодо більшої ролі в НАТО і т. подібне.

Свою ціль Президент осягнув напрочуд легко й повно. Йому допомогло в цьому не тільки його офіційне становище голови американської держави, але і його особистий чар, який має свою силу і вартість від часу, коли його ім'я стало символом альянтської воєнної перемоги. Ворожа пропаганда і незнання американських відносин представляли Айзенгавера в останніх роках, як людину фізично хвору та нерішучу в рішеннях великої політичної ваги. У багатьох европейців складалося враження, що Айзенгавер не є таким енергійним лідером, як його потребує вільний світ у теперішньому важкому часі. Адже таку думку висловив недавно публічно навіть його колишній найближчий співробітник, англійський маршал Монтгомері. Своєю подорожжю до Европи, своїми публічними виступами, своїми промовами й нарадами Президент розвіяв без решти всі ці сумніви: він показав себе людиною повною енергії і живучої сили, з тими прикметами індивідуальности, що прославили його в Америці й у широкому світі. Сотні тисяч людей ентузіястично вітали його в Бонні, Лондоні і Парижі. Його вшановували не тільки як переможця з-перед 14-ох років, а й як політичного лідера з 1959 року. „Маємо до вас беззастережне довір'я", — заявив генеральний секретар НАТО Генрі Пол Спаак, і це те політичне „кредо", що формулює становище всієї Західньої Европи та всього вільного світу.

Отже, подорож Айзенгавера до Европи була також його особистим тріюмфом. Він розвіяв сумніви, начебто ЗДА пробували „договоритися" з Совєтським Союзом поза плечима і коштом будь-яких західньо-европейських країн чи будь-якого з дотеперішніх принципів західньої демократії. Він вимагав на Раді НАТО в Парижі „не поступатись ані на цаль" з дотеперішніх політичних принципів. Зате він переконував, що треба вичерпувати всі засоби й усі можливості в прямуванні до миру — включно з безпосередніми розмовами з кремлівським диктатором. Він дістав на це апробату. Безумовно, що від практичного висліду започаткованої Айзенгавером нової тактики супроти Москви залежатиме, чи схвалюватиме вільний світ і надалі цю тактику. Покищо Захід визнав, що в ім'я миру варто зробити навіть такий рисковний і неприємний експеримент, як запрошення на безпосередні розмови одіозної фігури совєтського прем'єра.

Подорож Айзенгавера внесла атмосферу згоди між західніми союзниками. Факт, що державний секретар Гертер залишився в Парижі вже після виїзду відтіль Президента, вказує на продовжування ділових нарад з метою узгіднення конкретних розбіжностей. Ці розбіжності були й будуть, бо вони є продуктом — як сказав Айзенгавер — географічної віддалености між союзниками. Але вони не загрожують одностайності й суцільності антисовєтського фронту Заходу. Подорож Президента підкреслила цю правду. І тому вона виправдала себе на сто відсотків.

НОВИЙ РОБІТНИЧИЙ ЗАКОН

Більше як два роки тому конгресова комісія під проводом сенатора МекКлеллена на своїх переслуханнях виявила, які надужиття діються в деяких робітничих організаціях. Тоді вже виринула справа ухвалення нового закону, який забезпечив би кращу адміністрацію фондами в робітничих спілках і вніс би в них дійсно демократичний дух, головним чином при виборі спілкових урядовців.

Боротьба довкола нового робітничого закону була довга і завзята, бо до цієї проблеми вмішалися й політичні мотиви. Вибори 1960 року змушують членів Конгресу звертати очі на мільйонові робітничі організації, які багато можуть заважити на результаті виборів. Провід робітничих організацій не був вдоволений з досить гострого законопроєкту конгресменів Лендрума-Ґріффіна, прийнятого в серпні ц. р. Палатою Репрезентантів; кращий для робітничих провідників був ухвалений ще в квітні Сенатом законопроєкт сен. Кеннеді, хоч і проти нього були деякі застереження.

Але натиск публічної опінії і кількаразове звернення президента Айзенгавера таки перемогли. Головним чином демократичні члени Конгресу, які в очах юнійних провідників мають опінію кращих за републіканців оборонців робітничих інтересів, мусіли погодитися на гострішу редакцію цього законопроєкту, і спільна конгресова конференція, складена з сенаторів і конгресменів обох партій, після 12-денних торгів могла похвалитись успіхом: новий закон про працю устійнено в компромісовому тексті, який 3-го вересня більшістю 95 до 2 голосів був затверджений Сенатом, а 4 вересня більшістю 352 до 52 голосів Палатою Репрезентантів.

Новий законопроєкт — це перший більший проєкт в ділянці законодавства про працю від 1947 року, коли прийнято закон Тефта-Гартлі; це другий законопроект від 1935 року, коли Конгрес ухвалив закон про створення Крайової Ради Робітничих Відносин.

Ухвалений законопроєкт — це компроміс між проєктами Палати в редакції Лендрума-Ґріффіна і Сенату в редакції сен. Кеннеді. Невідомо, чие ім'я вінноситиме, бо сен. Кеннеді не дуже то підкреслює своє авторство.

Найголовніші пункти цього законопроєкту такі: 1. Зміни в статутах робітничих спілок. 2. Вирішення справ так званих „нічиїх спорів". 3. Проблема „секундарного бойкоту". 4. Пікетування.

Реформи робітничих організацій — це важливий крок до їх оздоровлення. Управи спілок мусітимуть реґулярно звітувати про свій фінансовий стан, внаслідок чого вже неможливі будуть такі надужиття, які мали місце в спілці шоферів за урядування Бека і Гоффи, що витрачали сотки тисяч долярів на свої особисті цілі. Управи спілок мусітимуть також подавати відомості про свою діяльність і не матимуть права затруднювати у себе осіб, засуджених за злочини або приналежних до комуністичної партії. Пункт законопроєкту про „охорону громадянських прав" змушує управи робітничих організацій періодично переводити таємні вибори, на яких вирішуватиметься важливі справи і вибиратиметься самоуправу.

В новому законопроєкті вирішено справу так званих „нічиїх спорів". Досі між робітництвом і працедавцями часто виникали спори, яких не могла розв'язати Крайова Рада Робітничих Відносин тому, що число робітників, втягнених у ці спори, було замале. Згідно з дотеперішнім законом стейти не мали права вмішуватися до таких справ, і тому спори в дійсності не були контрольовані і їх називано „нічиїми". Новоухвалений закон дозволяє стейтовим агенціям і стейтовим судам вирішувати ці справи згідно з стейтовими законами.

Новий закон вирішував також справу т. зв. секундарного бойкоту підприємців. Деколи робітнича спілка заряджує бойкот не тільки безпосереднього працедавця своїх членів, але й того підприємця, який веде бизнес із працедавцем. Закон Тефта-Гартлі забороняв секундарний бойкот, але в ньому були неясні місця, і робітники, напр., портові вантажники, могли відмовлятися від праці для фірми, в якій вони не працювали, але яка мала непорозуміння зі своїми затрудненими. Новий закон не залишає законної можливости для секундарного бойкоту.

Новий закон змінив приписи про пікетування. Право пікетування залишається й надалі під час страйку, але віднтепер не вільно буде пікетувати підприємства тих власників, у яких працюють робітники з іншої повноправної робітничої організації і в яких відбулися, не давніше, як 12 місяців тому, вибори, згідно з зарядженням Крайової Ради Робітничих Відносин.

Ми згадували, що провідники зорганізованого робітництва невдоволені з цього закону. Вони заявляють, що повна демократизація спілок — це значить ухвалення пункту про „охорону громадянських прав" в цих організаціях, — вможливить підлизням працедавців і комуністам блькувати успішну працю спілок. Гадаємо, що демократична більшість легко зможе до цього не допустити.

Коли стейтові агенції вирішуватимуть справу „нічиїх" спорів із працедавцями, то, на думку робітничих провідників, виринатимуть різні неясності, бо стейтові закони про працю різні, і дуже часто вони гірші для робітництва, як федеральні.

Робітництво переконане в тому, що робітничі організації повинні мати право і на так званий секундарний бойкот, принаймні в деяких випадках. На думку робітничих провідників, заборона пікетування в деяких випадках дасть можливість ракетерам засновувати фіктивні спілки і побирати від підприємців хабарі за „охорону" їх від законного пікетування.

Після ухвалення нового закону важче буде організувати робітників, які є поза спілками. Але сильним і численним спілкам новий закон не пошкодить. Ще невідомо, який вплив матиме ухвалення цього закону на відношення робітництва до кандидатів Демократичної партії при найближчих виборах. Демократи обіцяли лагідніший закон, але мусіли погодитися на цей. Також важко сказати, який вплив ухвалення цього закону матиме на долю одного з авторів, сенатора Кеннеді, якого згадують між кандидатами на президента.

Айзенгавер вдоволений з нового закону, і ґратулював його авторам.

ЧЕРГОВА СОВЄТСЬКА АТАКА НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

Релігійна активність священиків і вірних зліквідованої Совєтами Української Греко-Католицької Церкви в Західній Україні посилюється, не зважаючи на комуністичний терор і переслідування, що тривають уже майже 15 років. Доказом живучости цієї Церкви можуть бути безупинні заклики в совєтській пресі до боротьби з релігійною практикою серед населення Західньої України і з активністю українських католицьких священиків.

Дуже гостра атака на Українську Католицьку Церкву, супроводжена закликом „викривати всякі вилазки ворогів радянського ладу і давати їм гостру відсіч", появилася в липневому числі „теоретичного і політичного журналу ЦК Комуністичної Партії України", що виходить під назвою „Комуніст України" українською і російською мовами і є офіційним органом ЦК.

В статті п. н. „Уніятство і його реакційна роль", надрукованій на стор. 75-82 в 7-му числі цього журналу і підписаній якимось Д. Похилевичем, офіціоз КПУ намагається подати своє комуністичне насвітлення історії Берестейської Унії (в статті вона названа з-московська Брестською!) і діяльности Української Греко-Католицької Церкви, щоб цим, як стверджено у вступі до статті, заперечити „брудні наклепи", поширювані „жалюгідними недобитками буржуазних націоналістів" і „підступні слейні голоси уніятських агентів Ватикану, які на всі лади розписують свої „заслуги" перед українським народом".

Ціла „історична" частина статті сповнена такими безглуздими нісенітницями, що їх просто не варто переказувати. Для прикладу варто навести декілька цілком абсурдних видумок, поданих у цій статті під виглядом „історичних фактів". Так, згідно із „ревеляціями" цієї статті, єпископ Хомишин був „таємним співробітником (польської — О. Р.) дефензиви", „Український Католицький Союз був утворений Шептицьким для об'єднання й керівництва українськими націоналістичними організаціями"; під час громадянської війни в Еспанії „митрополит Шептицький поспішив благословити фашистів „на подвиг"" і навіть „звернувся до української молоді з „пастирським листом", в якому закликав її вступати до фашистських легіонів"; „гроші для фашистської ОУН регулярно текли через резиденцію митрополита"; „святоюрська резиденція митрополита уніятської церкви перетворилась в антирадянський шпигунський штаб"; „митрополія запевняла фюрера (Гітлера — О. Р.), що ідеї „нового порядку" їй цілком по душі і вона готова підтримувати цей „порядок" всіма силами на Україні і в усій Східній Европі" і т. д.

Закінчується цей огляд „зрадницької діяльности уніятського духовенства та буржуазних націоналістів" твердженням, що на вимогу „чесних людей", очолених настоятелем львівської Преображенської церкви Гаврилом Костельником, „ліквідувати унію як організацію антинародну, реакційну", у березні 1946 року в Львові „зібрався церковний собор, на якому одностайно було прийнято рішення про ліквідацію Брестської Унії, про розрив з Ватиканом".

Стверджуючи в одному місці, що постанови цього собору були прийняті „з великим задоволенням ... всіма парафіями колишньої греко-католицької церкви", автор статті в третьому зараз же уступі заперечує це твердження обвинуваченням „реакційної частини уніятського духовенства", серед якого, мовляв, „були такі, які давали притулок бандерівцям, переховували в церквах та монастирях зброю, намагалися зривати заходи радянської влади".

Так само заперечена в кінцевих уступах статті і перехвалка, що „переможна хода нового життя" змела „залишки буржуазних націоналістів та їх спільників — українських агентів Ватикану". Як виходить бо із наведених у статті в „Комуністі України" фактів, Українська Католицька Церква в Західній Україні залишилася ще й сьогодні, через 13 років після її „ліквідації" Совєтами, живою й активною.

„Хотілося б ще раз нагадати нашим людям, — читаємо наприкінці цієї статті, — що за кордоном існують сили, яким і зараз потрібна уніятська церква. Відомо, що зовсім недавно Ватикан створив нові єпископства в Америці, а зокрема в Канаді — уніятську митрополію, замість втраченої Львівської. Американська уніятська церква, або, як вона ще називається, „Українська католицька церква", вірою і правдою служить агресивним цілям імперіялістичної реакції. Про це свідчить зокрема той факт, що серед священиків названої церкви орудує багато оунівських бандитів, які пройшли „передпідготовку" у Ватикані. Не залишив Ватикан у спокої і західньо-українські землі, хоч народ (?! — О. Р.) ліквідував тут унію і порвав усякі зв'язки з ним. Папа ще недавно посилав уніятському владиці Сліпому свої послання, хоч він був уже приватною особою (це підтверджувало б одержані востаннє з краю повідомлення, що Митрополита Сліпого засуджено знову на 7 років ув'язнення! — О. Р.). Не спускає свого хижого ока з наших земель і „апостольський візитатор" Бучко, який подає допомогу емігрантам, націоналістам і уніятам. Проявляє активність також орден василіян, що являв собою становий хребет уніятської церкви на західньо-українських землях. Всі вони докладають зусиль до того, щоб гальванізувати труп покійниці унії, підштовхують свою агентуру до активних дій".

(Закінчення на стор. 4-ій)

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ У СПРАВІ ВІДВІДИН ХРУЩОВА В АМЕРИЦІ

ЗАМІСТЬ ДЕМОНСТРАЦІЙ АНГЛОМОВНІ ПУБЛІКАЦІЇ

Переглядаю щодня у „Свободі" голоси читачів у справі відвідин Хрущова в Америці. У деяких з тих голосів є добрі зауваги, а деякі не заслуговують на увагу. Почавши десь від 1910 року, українська громада в Америці і Канаді влаштовувала маніфестації проти всіх окупантів, які панували тоді на наших землях; ухвалювано резолюції і висилано їх по всіх державах світу. Ті резолюції і протести, які ми слали, голови держав викидали до коша і на тім кінчилося. Ніхто нам досі не допоміг у збудуванні держави, навряд чи допоможе і тепер. Я думаю, що погану нагоду приїзду Хрущова до Америки ми використаємо найкраще, як створимо фонд для видань американською мовою, з правдивими інформаціями про комуністичне безправство на Україні. Ті книжки, які будуть надруковані, висилати даром до кожної бібліотеки в Америці, до всіх церковних урядів та других організацій. Така пропаганда зробить багато більше, як сотки маніфестацій і тисячі резолюцій. Нехай кожний свідомий українець і українка вишле до УККА найменше 2 дол. з нагоди приїзду Хрущова до Америки, тоді наша пропаганда буде тривка і залишиться на довгі роки. Інформативна література є дуже потрібна для населення Америки.

Осип Кочан

Джолієт, Ілл.

ГОВОРИТИ І ДЕМОНСТРУВАТИ

Політичні і дипломатичні помилки держав вільного світу по відношенню до Москви в минулому та московського комунізму впродовж уже 42 років — як живі образи стоять у нас перед очима. Бракує слів і місця, щоб схарактеризувати всі події та муки українського народу, заподіяні йому Москвою через її ґавляйтера Хрущова. І от найбільшого у світі ката людства запрошують у гості в країну людських свобод.

Але поруч з цим треба мати на увазі, що історія не стоїть на місці. Думки й висновки міняються. Навіть твердолобі інколи здібні до компромісів.

Хочеться думати, що політичний такт през. Айзенгавера переговорити з Хрущовим тут, у ЗДА, не є продуктом наївности аматорів політики, чи деяких губернаторів, а то й деяких журналістів, що по десять днів перебували в Москві на показухах та теревенях трепача Хрущова — заводять зараз у блуд суспільство Америки своїми байками про рай в Совєтах. Очевидно, акція зустрічі подиктована чимось глибшим і чимось слушнішим.

Зараз основне питання не в цьому, бо на зміну його вплинути ми не можемо, а в тому, як нам, українській спільноті, поставитись до цієї зустрічі і як її використати в інтересах нашої політики.

Думається, що основне наше — це добитися зустрічі наших політичних чинників — УККА з Хрущовим. Тут вдячний для цього ґрунт, а оказія, якої ніхто ніколи не сподівався. Треба натиснути всі ґудзики. Тем для розмов так багато, що УККА сам підбере їх. Їх не треба багато. Важно започаткувати розмови і добитися згоди продовжати. Але це не все. Деякі речники Конґресу вважають факт зустрічі Айзенгавера з Хрущовим — ганьбою для Америки, то як тоді поставитись до цієї імпрези нам, жертвам терору, — не-дострілянним? Ясна річ, що всі свої жалі, все своє горе за минуле й теперішнє ми мусімо висловити прилюдно так голосно і так масово й вразливо, щоб зрозумів нас кожний, який має нормальне серце та людську душу.

Інструментом цим для продемонстрування нашого почуття є тільки могуча маніфестація. Маніфестація з жалобними відзнаками. Маніфестація не відокремлена, а сукупна зі всіми поневоленими московським комунізмом народами. Користаючи з нагоди, організованої речниками Конґр. Ком. 3-денної жалоби в Америці, такі маніфестації бажано провести по всій Америці в один день і час. В орбіті цих заходів повинна бути кооперована вся преса.

Щоб московські брехуни й циніки по звичці й канонах НКВД не потрактували протестаційної маніфестації за привітальну, маніфестанти мусять мати чорні прапори й відповідні транспаренти.

Т. Печенюк

Шикаґо, 4 вересня 1959.

П. С. Ховатись за спини когось, що в Україні перебувають, нагадує мені гречкосіїв, що завжди перекладають все на когось. Пора покінчити з цим та виступати одверто.

ЗАМІСТЬ ДЕМОНСТРАЦІЙ — ПЛЯКАТИ

Чи не було б відповіднішим, замість галасливих демонстрацій, дати видрукувати великі плякати з відповідним змістом, і поналіплювати їх на видних місцях на вулицях, якими цей кат буде їхати. Думаю, що дуже багато американців буде це читати.

Іван Лакуста

Филаделфія, Па.

ПРОТИ ДЕМОНСТРАЦІЙ

Я є проти влаштовування демонстрацій або пікетувань під час побуту ката Хрущова, не тому, що ми його любимо, лише тому, що все це може зашкодити всім нашим братам і сестрам, які залишились на батьківщині і мають будь-який зв'язок з Америкою.

Анна Кацун

Трентон, Н. Дж.

ЗУСТРІЧАТИ ХРУЩОВА ТРУНОЮ

На сторінках „Свободи" вже чимало читачів висловились з приводу приїзду Хрущова до ЗДА. Хотілося б висловити й свою думку. Панахиди, на мій погляд, можна служити, керуючись чисто християнським почуттям до жертв совєтського терору, але ці панахиди, як акція антикомуністична, розголосу мати не будуть. На мою думку, найкраще замовити у якогось „карпентера" велику труну (чим більша, тим краще!), пофарбувати її начорно, а білими літерами написати й англійській мові: „Наслідки совєтського терору на Україні": 1. Замордовано голодом від 7-8 мільйонів людности; 2. ув'язнено й зліквідовано двох митрополитів УАПЦ та 28 єпископів, близько 2,000 священиків і сотні тисяч іншого люду; 3. зачинено й знищено близько 10,000 церков.

Можна додати ще інші злочини Москви. Цю труну, в тих містах, де будуть зустрічати Хрущова, принести на чолі великої кількости народу, який в голові колони мав би американський та український прапори.

На труну безумовно звернуть увагу американці, а в першу чергу кінооператори, ласі на всякі екстраординарні видовища, і можливо візьмуть її на плівку і продемонструють в огляді тижневих подій по кінотеатрах Америки і цілого світу. Коли б цю труну побачили мільйони американців, це було б добре!

Теодор Сидоренко

Вилимантик, Конн.

Армандо Палясіо Вальдес

ХОСЕ

Повість

З еспанської мови переклав: Богдан І. Лончина

(27)

— Мені треба сказати їй кілька слівець, — промовив суддя, що любив уживати здрібнілих слів.

Учителька догадалась про все і жахливо зблідла.

— Добре, я її закличу, — сказала хрипким голосом, встаючи з крісла.

— Не треба її турбувати, я сам піду нагору, очевидно, якщо вона ще не в ліжку.

— Ходімо, якщо цього бажаєте ...

Суддя простягнув руки, ніби для того, щоб задержати її:

— Вибачте, сеньйоро Ісавель, справа, яку маємо порушити, довірочна ... Одинока особа, яка може піти зо мною, це дон Телесфоро.

Учителька кинула на нього злобний погляд. Дон Сіпріяно трохи почервонів.

— Мені дуже прикро, сеньйоро, але я мушу ...

І, уникаючи погляду старої, він спішно пішов нагору. За ним побіг секретар.

Достойний дон Клявдіо, заскочений цією сценкою, випустив на підлогу нещасну „Макльовію" і так вирячив очі, дивлячись на свою жінку, що це було чудо з неба, що вони не вискочили йому з очних ям. Учителька, не рухаючись з того самого місця, на якому залишив її дон Сіпріяно, не спускала з ока дверей, через які він вийшов.

— Ну, — сказала вона нарешті, стримуючи гнів і витираючи рукою лице, — дівчина хоче діпняти свого. Треба негайно видати її заміж.

— Як то видати заміж? — запитав дон Клявдіо.

Дружина кинула на нього зневажливий погляд і, звертаючися до грізних, які не знали, що це все означає, додала:

— Ви ще не зрозуміли? Таж це зовсім ясно: той удовиц пройдисвіт потребує грошей і хоче забрати мені Елісу.

Хосе виразно почув ці слова і здригнувся, ніби його хтось уколов. Дон Фернандо, щоб заспокоїти його, поклав йому руку на плече, але він сам був дуже далекий від того, щоб бути спокійним.

— Я думав, — сказав один з гостей, — що це вже давно скінчилося.

— Назовні так, — відповіла учителька, — але бачите, як той п'яниця потрапив знову обдурити її.

— Але ж бо це бунтарський вчинок збоку Еліси, який заслуговує на найвищу кару! — вибухнув дон Клявдіо. — Я б замкнув її в пивниці й держав два тижні на хлібі й воді.

— А я б тебе замкнула в стайні, як осла — сказала Ісавель, виладовуючи на свого чоловіка ввесь тягар гніву.

— Жінко, що за суворість! Мені здається, що пристрасть засліпила тебе.

Коли вчитель вимовив ці слова, його лице віддзеркалювало одночасно обурення й страх і більше, ніж будь-коли, було подібне до морди бульдога.

Ісавель, не звертаючи на нього жадної уваги, продовжувала з удаваним спокоєм:

— Ну, вдова вже задовольнила свою примху ... Треба радіти з цього, бо інакше одного дня їй могло б щось статися.

— Але хто б сказав, що така добра дитина, як Еліса! .. — гукнула одна із старших жінок.

— Їй бідній закрутили голову, — сказала вчителька. — Вона уявляє собі, що в хаті гори багатства, і що все воно належить їй ... Вона і її суджений дуже помиляються.

— Сеньйоро Ісавель, — сказав суддя, що якраз сходив униз, — Еліса просила про секвестрацію, щоб вийти заміж, і якраз потвердила своє прохання ... Мені не лишається нічого іншого, як задовольнити його ... Мені прикро робити вам цю неприємність, але закон ... Не можу нічого порадити ...

Пильно подивившися на нього, вчителька зневажливо закопилила губи.

— Не переймайтеся цим, дон Сіпріяно, бо захворієте.

Хвиля крови виступила на лице вразливого урядовця.

— Сеньйоро, майте на увазі, з ким говорите!

— З сином Пепи, пекарки, — сказала Ісавель притишеним голосом і обернулася до нього спиною.

Сотник дон Сіпріяно був справді сином скромної пекарки і починав свою кар'єру з простого вояка. Він не був з тих, що приховують своє походження, але зневажливий тон, яким учителька вимовила ті слова, зранив його так глибоко, що він не міг вимовити й слова. Мовчки поворушивши губами, він нарешті вибухнув тремтячим голосом:

— Мовчіть, гадюко, а то — божуся — віддам вас до в'язниці!

Учителька не відповіла, побоюючись без сумніву, що роздратований суддя виконає погрозу.

Дон Сіпріяно, прийшовши до себе після болючого схвилювання, сказав наказовим тоном:

— А тепер призначіть особу, яка має зайнятися вашою дочкою, поки вона перебуває під секвестрацією.

Учителька глянула на нього з погордою і, обернувшись до своїх приятельок, заспівала: „Тан тарантан, фіґи зелені".

Почувши це, дон Сіпріяно сказав з ще більшим притиском:

— Ходіть сюди, дон Телесфоро! Зараз таки запишіть, що сеньйора не хотіла призначити особи, яка взяла б на себе обов'язок держати її дочку в своїм домі, поки вона перебуває під секвестрацією.

Давши таке доручення, дон Сіпріяно вийшов на веранду. Там, у темряві стояла Еліса й тремтіла зі страху. Сказавши їй кілька слів, він знову ввійшов у крамницю.

— На основі права, що його дає мені закон, призначаю Рафаелю Моран, хресну матір дівчини, її опікункою, поки не скінчиться секвестрація.

У той час, коли дон Телесфоро виконував ці формальності, моряки й старі жінки почали потішати Ісавель та давати їй усякі поради.

— Але як та дівчина могла зважитися на подібний крок! — говорив один.

— Що ж можна вдіяти? Це треба прийняти спокійно, сеньйоро Ісавель, — говорила одна стара жінка, яка зовсім не переймалася прикрощами вчительки.

— Щодо мене, — говорила інша, — то якби я була на її місці, я б зовсім не дбала за це. Хоче дівчина забиратися з хати — хай іде з Богом! Віддати їй те, що її — і по всьому.

Учителька кинула на неї лютий погляд. Стара непомітно всміхнулась. Вона знала, що поцілила свою подругу в найболючіше місце.

— Найгірше з усього — це приклад, дон Клявдіо, — сказав чоловік з Maраґатерії.

— Ви маєте рацію, приклад! Приклад! — вигукнув той підносячи свої очі й руки до неба.

— Щодо мене, то я чув носом, що Еліса має якусь таємницю, — докинув один старенький моряк. — Два рази бачив я, як вона говорила з дон Фернандом Де Мейра на дорозі, що веде на Сан Естеван, і щоразу вони втікали — одне в одну сторону, а друге в другу.

— Ну, а мені трапилось інакше, — сказав начальник пристані. — Одного пополудня ішов я до Пеняскоси і за півмилі звідси побачив дон Фернанда. Він говорив з Елісою, але перед тим я помітив, як від них відійшла вдова по Рамоні, Де Ля Пуенте.

— Мені ясно, що тут мусів мачати свої пальці той панок із славного роду Мейрів! — вигукнула вчителька.

РЕЗОЛЮЦІЇ ШОСТОГО КОНГРЕСУ УКРАЇНЦІВ КАНАДИ

(ЩО ВІДБУВСЯ В ДНЯХ 9-12 ЛИПНЯ 1959 У ВІННІПЕГУ)

(2)

ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ, ОСВІТИ, НАУКИ И МИСТЕЦТВА

1) Заапелювати до української спільноти в Канаді та всіх українських організацій, товариств і установ, щоб вони пильніше дбали про плекання українських культурно - освітніх цінностей та використовували кожну нагоду для обзнайомлення українського загалу з українськими культурно - освітніми справами.

2) Покликати ініціятивну мистецьку, наукову і виховну Комісію, яка простудіювала б з відповідними об'єднаннями справу організаційної схеми для створення центрального об'єднання українських мистецьких, наукових і виховних сил при КУК для координації праці.

3) Видати відповідні публікації англійською мовою, які з'ясували б суть української культури й ролю української спільноти у всеканадійському культурному процесі, як теж окремі українські літературні і наукові твори для систематичного інформування світу про українську справу, такі як Енциклопедія Українознавства, українською і чужими мовами.

4) Зорганізувати книжкові і мистецькі пересувальні виставки, щоб показати правдивість і мистецькі вияви української культури, як теж дбати про розвиток українського театрального, музичного, хорового і балетного (хореографічного) мистецтва.

5) Подбати про кредити для учнів, які вчаться української мови, нарівні з іншими, модерними мовами та довести до відома освітніх департаментів про конечність навчання мови з ранніх років, коли ще дитина проявляє більше здібности, як теж створення стипендій для вищих студій в Европі з ділянки мистецтва.

6) Більшу увагу звернути на підготову кваліфікованих учителів через курси української мови в університетських літніх школах.

7) Звернути пильнішу увагу на навчання в Рідних Школах і на заходи Об'єднання Українських Педагогів в Торонті, перевести перепис тих шкіл і їх учнів та скріпити піддержку рідньошкільного навчання при церквах і організаціях, стараючись постепенно уніфікувати підручники й систему навчання.

8) Почати заходи, щоб українська мова на канадійських університетах одержала матрикуляційні управнення, і розбудувати при університетах українські бібліотечні Відділи.

9) Розбудувати Центр Українсько - Канадійської Документації при КУК.

10) Забезпечити університети відповідними викладами на українську тематику, через українські студентські організації.

11) Робити рішучі заходи для усування шкідливих впливів, таких як матеріялізм у науці, космополітизм і декадентизм у мистецтві, безбожництво й аморальність у вихованні, а зокрема протиставитися руйнуючим молодь впливам порнографії й аморальности в різних публікаціях, нар. „Каміксах", як теж у кіно, телевізії і радіо.

Доручити КУК, щоб він робив старання у Раді Культури Канади (Кенада Кавнсил) у справі матеріяльної піддержки розвитку українських культурних цінностей.

13) Засудити систематичний процес русифікації в університетах, шкільництві й видавництвах України, зокрема останній наступ на українську мову через шкільне законодавство.

ПАМ'ЯТНИК Т. ШЕВЧЕНКА

У 1961 році припадає 100-ліття з дня смерти Т. Шевченка. У великій пошані до безсмертного Кобзаря України, з іменем якого їхали до Канади найстарші й найновіші поселенці з України, Шостий Конгрес Українців Канади постановляє:

1) Апробувати дотеперішні заходи КУК в справі збудування пам'ятника Т. Шевченкові на площі Манітобської легіслятури та його кошторис 150,000 долярів.

2) Устійнити принцип складу жюрі для мистецької оцінки надісланих моделів — 5 - 7 українців і 2-ох не-українців, наділюючи Президію і Президіяльну Раду КУК правом запросити до жюрі таких осіб, яких вони вважатимуть відповідними.

3) Створити:

а) Почесний Комітет Побудови Пам'ятника Т. Шевченкові та Ювілейних Святкувань у 1961 році.

б) Діловий Комітет дляповищих завдань.

4) Почесний Комітет становлять особи, запропоновані Складовими Організаціями КУК, від кожної по одній, та такі особи, яких запропонує Президіяльна Рада КУК.

5) Діловий Комітет Побудови Пам'ятника Т. Шевченкові й Ювілейних Святкувань в числі 7-ми осіб, вибраний Президією КУК і перед нею відповідальний.

6) КУК проголосить особовий склад Почесного й Ділового Комітетів до публічного відома.

7) Плянова акція за збіркою фондів повинна бути закінчена в осінньо - зимовому сезоні 1959 - 1960.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ДІЛЯНКА

1) Шостий Конгрес Українців Канади зобов'язує КУК координувати діяльність існуючих Клюбів Українських Підприємців і Професіоналістів та допомагати в організації нових Клюбів і Об'єднань.

2) Висловити признання Клюбам Українських Підприємців і Професіоналістів за їх організаційні зусилля та за всю виконану ними працю, зокрема тим Клюбам, що фінансували працю Українських Відділів при Славістичних Департаментах у канадійських університетах, і заапелювати до всіх Клюбів Українських Підприємців та Професіоналістів за фінансовою допомогою для піддержки науки, освіти, культури й мистецтва.

3) Вітати ініціятиву Клюбу Українських Професіоналістів і Підприємців у Вінніпегу, який підготовив у рямках Шостого Конгресу Українців Канади спеціяльні наради делегатів Клюбів Українських Підприємців і Професіоналістів та запропонувати їм застановитися над способом координації їх заходів у КУК, та вибрати в тій цілі на своїх нарадах Ініціятивну Комісію, що діяла б у порозумінні з КУК.

4) Зорганізувати в рямках КУК Українську Господарську Раду.

(Далі буде).

Плянують Мазепинські святкування в Шикаґо

Після численних громадських нарад уформився в Шикаґо Громадський Комітет для переведення святкувань Мазепинського Року. Шикаґівський Громадський Комітет розділив працю поміж Комісії: Фінасову, яку очолюють головний радний УНСоюзу п. Тарас Шпікула і п. інж. Чопівський, Імпрезову з дир. О. Плешкевичем та секретарем п. М. Филиповичем; Зв'язків — під проводом п. У. Целевич та п. Галини Вюн; Пропаґандивно - Інформаційну з п. Теодорою Левицькою та п. І. Лобуром як секретарем; Організаційну, на чолі якої станув п. Е. Дзюбинський та Комісії Молоді, якої провідником є п. Дмитро Вагрій, голова СУМА.

Фінансова Комісія випрацювала вже плян здобуття фондів і частинно його вже зреалізувала, друкуючи оголошення та контракти для поміщення їх в програмках. Крім цього ця комісія звернулася з окремим надрукованим закликом до громадянства, що закликає до фінансової підтримки мазепинських імпрез.

Імпрезова Комісія, уложила програму великого концерту, що буде закінченням Мазепинського Року; у програму входить точка збірного хору цілого Шикаґа, під дириґентурою проф. Омеляна Плешкевича, що відспіває Кантату „Мазепинським Шляхом" композиції професора І. Білогруда до слів проф. Романа Завадовича. У цьому збірному хорі беруть участь хори СУМА, СУРМА, Славута і Боян. Передбачається деклямація в супроводі бандури та вступне слово проф. Р. Смаль-Стоцького.

Комісія Молоді — молодь всіх молодечих організацій Шикаґа інтенсивно працює у приготуваннях до програми „Свята Молоді", що заплянованo на 19-го і 20-го вересня. В програму мають увійти точки: Офіційне вікриття, гимни, піднесення прапорів та дефіляда, вправи вільноруч; легкоатлетика; Пласт ставить будову мосту — як виконання певного завдання, СУМА — вежі. Врешті, на закінчення масова відбиванка та копаний м'яч. Над цією програмою молодь нормально працює то відбуває тренінґи. Комісія Зв'язків відбуває засідання для уточнення, які чужинці зможуть взяти участь у Мазепинському Концерті, а які зможуть бути тільки гістьми.

Інформаційно - Пропаґандивна Комісія після двох засідань, скликала нараду власників Радіопередач, які поставилися до домагань Комісії позитивно та по громадськи (проф. Іващук, д-р Р. Кобилецький та п. Сливка і п. Павликович). Вони прийняли до читання перші повідомлення про діяльність Комітету; випрацьовані Комісією реферату про Мазепинський Здвиг та бій під Полтавою і заявили готовість подавати по радіо усі відозви Комітету. Від Інф.-Пропаґанд. Комісії прийняв також реферат для прочитання парох Собору св. Володимира о. протосрей Білецький. Від Комісії надрукував уже місцевий часопис „Українське Життя" статтю-повідомлення про діяльність Комітету. Організаційна Комісія, яку очолює п. Е. Дзюбинський, є подумана як поміч для інших Комісій.

Подала за Інформаційну Комісію Т. Левицька.

Михайло Білас здобув докторат соціяльних наук

Михайло Білас, син Івана і Анни, здобув титул доктора соціяльних наук у Стейт Тічерс Совшел Стадіс при університеті в Боффало, Н. Й. Тепер д-р Михайло Білас працюватиме як професор у Стіфен'с

Д-р Михайло Білас

Каледжі в Колумбії, Мізурі. Молодий професор народився 3го серпня 1925 р. у Кларкс Самміт, Па., де його батько працював як вуглекоп, щоб втримати численну родину, яку в цілості вписав у члени Українського Народного Союзу (трьох синів Михайла, Івана і Петра та доньку Стефу). Михайло Білас закінчив був середню школу в Ендикаті, Н. Й., і після того служив в американській армії під час другої світової війни, бувши три роки на Філіппінах. Після війни студіював в Каледжі в Ендикаті, Н. Й., в Сиракюзькому університеті, і в Боффало, Н. Й. В міжчасі він вже вчив соціяльних наук в середній школі. Гратулюємо цьому здібному членові УНСоюзу і бажаємо йому дальших успіхів.

І. Б.

ЮВІЛЕЙНИЙ РІК І. МАЗЕПИ

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ МАЗЕПИ

КОМУНІКАТ Ч. 5

ПРОГРАМА МАЗЕПИНСЬКОГО ЗДВИГУ МОЛОДІ

Субота, 19-го вересня 1959 — спортовий майдан на острові „Рендал" (Randall's Island on the East River, Triboro Bridge & East 125th Street). Год. 10:00 рано — збірка змагунів в усіх спортових конкуренціях. Год. 10:30 до 5:00 попол. (з перервою на обід) — елімінаційні та півфінальні змагання у копаному м'ячі, відбиванці, кошиківці, софтболі та у всіх легкоатлетичних конкуренціях.

Год. 8:00 вечора у театральній залі Junior High School Avenue "B", between 5th & 6th Street, Eastside, Manhattan — ВЕЧІР МИСТЕЦЬКОЇ САМОДІЯЛЬНОСТИ, в якому юні деклуматори, музики, танцюристи й актори змагатимуться за першенство у різних виявах мистецької самодіяльности.

Неділя, 20-го вересня 1959 — спортовий майдан, як вище.

Год. 1:00 до 3:00 попол. — фінальні розгривки у копаному м'ячі, відбиванці, кошиківці, софтболі та у всіх легкоатлетичних конкуренціях;

год. 3:00 до 3:30 попол. — дефіляда учасників Здвигу та членів молодечих організацій перед запрошеними гістьми і представниками УККА;

год. 3:30 до 4:30 попол. — промови та вручення нагород першунам;

год. 4:30 до 6:00 попол. — виступи репрезентативних груп мистецької самодіяльности й закінчення Здвигу.

— о О о —

Після Здвигу учасники і глядачі перейдуть на місце протестаційної маніфестації проти ката України Нікити Хрущова, яка відбудеться о год. 7:30 вечором у Carnegie Hall, 154 West 57th Street, near Columbus Circle. Маніфестацію влаштовує Конференція Американців Центрального і Східноевропейського Походження при активній співучасті УККА, представників інших поневолених Москвою націй та Американських Приятелів АБН.

Організації молоді подбають, щоб усі їхні члени, навіть такі, які не беруть участи у змаганнях, масово явилися, в одностроях та з прапорами, на Здвиг в неділю дня 20-го вересня для участи у дефіляді й маніфестації.

З уваги на згадану вище протихрущовську маніфестацію, подана вище програма, зокрема коли йдеться про неділю, може бути дещо змінена, відповідно до потреб і обставин.

ВСЯ УКРАЇНСЬКА МОЛОДЬ НА ЗДВИГ!

1894 — 1959 — 65 РОКІВ НА СЛУЖБІ ЧЛЕНАМ І НАРОДОВІ! СТАВАЙТЕ ЮВІЛЕЙНИМИ ЧЛЕНАМИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ!

Короткі Вістки

● Д-р Отто Ленер, голова місії Міжнародного Червоного Хреста, яка прибула з Швайцарії до Японії для нагляду над репатріяцією корейців до Північної Кореї, зараз у першому дні свого приїзду був наражений на ворожі виступи корейців. Йому передано меморіял в якому сказано, що в теперішніх відносинах серед кількасоттисячної громади Корейців в Японії неможливо справедливо і об'єктивно встановити, хто хоче, а хто не хоче вертатись до Північної Кореї. Корейські комуністи тероризують та перекуплюють корейців, що були здебільша вивезені на примусові роботи до Японії, або втекли туди під час Корейської війни.

● У Калькуті, в Індії, відбувались минулого тижня масові бурхливі демонстрації, затіяні комуністами й їх поплентачами, нібн проти високих цін на харчі і з вимогою до уряду встановити тверді ціни на риж, фактично для підірвання поваги центрального уряду Індії. Поліція і військо були примушені стріляти на демонстрантів, при чому 8 демонстрантів убито і багатьох поранено. Калькута — столиця 30-мільйонової автономної провінції Бенґалія. Бенґальські комуністи мстяться за скинення центральним урядом комуністичного правління в провінції Кераля.

ЧЕРГОВА СОВЄТСЬКА АТАКА НА УКРАЇНСЬКУ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ В ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ

(Закінчення зі стор. 2)

Цей вступ про дії і пляни Української Католицької Церкви у вільному світі був потрібний „Комуністові України" для того ,щоб пов'язати з цими закордонними „імперіялістичними аґентурами" посилену активність українських католиків на західньо-українських землях, що перебувають під совєтською окупацією. „Не можна забувати й того, — підкреслюється у статті, — що не всі колишні уніятські священики порвали з унією. Дехто з них продовжує вести роботу серед віруючих, проводячи „душеспасительні" бесіди з одверто проуніятською, антирадянською тематикою, намагаючись давати уроки релігії школярям, фабрикуючи різні „чуда" ,які буцімто творить покійний митрополит Андрій Шептицький, і т. ін. Так, священики Солтис і Сирецький орґанізували „середняцьке чудо". Воно полягало в тому, що одній жінці з села Середнє (Станиславівська область) нібито з'явилося видиво діви Марії, яка прирекла скоре відродження греко-католицької церкви. Біля села є чимале джерело, і орґанізатори „чуда" оголосили його святим. Під впливом інших уніятських священиків сюди почали сходитися віруючі, серед яких національ-уніятські аґенти спритно поширювали націоналістичні антирадянські чутки".

„Наведені вище факти яскраво свідчать про те, що, не зважаючи на ліквідацію народом Брестської унії, вловлювачі людських душ не вгамовуються . . . Намагаючись грати на релігійних пересудах, імперіялісти різними способами добиваються того, щоб прицепити нашим людям розтлінну буржуазну ідеологію націоналізму, антипатріотизму і т. д. І тому ми повинні бути дуже пильними, викривати всякі вилазки ворогів радянського ладу і давати їм гостру відсіч".

Як виходить, безоглядна боротьба комуністичного окупаційного комуністичного режиму, ведена на протязі кільканадцятьох років з усякими проявами релігійного життя й активности з допомогою засудів, заслань та інших репресій, не дала бажаних успіхів. Знищивши католицькі парафії і зліквідувавши сотні й тисячі священиків та віруючих, комуністичний режим не зміг таки вбити сильного духа й віри українських католиків в Західній Україні. Вони залишилися, як свідчить стаття в „Комуністі України", не тільки живими, але й активними.

О. Р.

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

НЮАРК, НЮ ДЖ. — Т-во ім. М. Грушевського, Відд. 219 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу 12-го вересня 1959 р. о год. 7-ій веч. М. Юров — секретар.

АМСТЕРДАМ, Н. Й. — Т-во ім. Ів. Франка, Відділ 266, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу, 12-го вересня 1959 р., о год. 7.30 веч.. в церковній залі при вул. Пулаского. На порядку дня важні справи, як теж обговорення святкувань 65-літнього Ювілею УНС. Василь Труфим — секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва „Зоря", Відд. 69. відбудуться в суботу, 12-го вересня 1959 р., о год. 8-ій веч. в бюрі кас. Мартинця, під ч. 309 Іст. 14 вул. Просимо про численну участь. За Управу: Михайло Ликтей — секретар.

КЛІФТОН, Н. Дж. — Т-во Українська Січ, Відд. 182 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю 13-го вересня 1959 р., о год. 1.30 до 4-ої по пол., в парафіяльній залі 45-47 Говп Евню, Пассейк. Просимо про точність, бо о год. 4-ій зала мусить бути вільна. — Управа

НЮАРК, Н. ДЖ. — Т-во Запорозька Січ, Відділ 371, повідомляє, що Збори відбудуться в п'ятницю, 11-го вересня 1959 р. о год. 8-ій веч., в Січовій залі. Просимо членів принести на збори свої вкладки. За уряд: І. Оверко — пред.; П. Заболоцький — касир; Юліян Баранюк — секретар.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Відділ 204 повідомляє, що Збори відбудуться в суботу, 12-го вересня 1959 р. о год. 7-ій веч. в Народнім Домі, 140 2-га Евню, Н. Йорк, в залі ч. 25. Просимо вирівнювати свої борги, щоб оминути суспенди. — Управа.

БРУКЛИН, Н. Й. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 325 повідомляє,, що чвертьрічні Збори відбудуться в суботу, 12-го вересня, о год. 6-ій веч. в УКН. Домі, 216-218 Греид вул. На порядку дня, звіт Управи як теж звіт Пікнікового Комітету із пікніку, що відбувся дня 30-го серпня ц. р. Просимо присднувати до нашого Відділу нових членів. За Управу: Іван Малик — секретар.

ГЕРИ, Інд. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 100 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 2-ій по пол. в залі Інтернешенел Інстітуте 15-Ев. і Медісон Ст. Просимо місцевих і позамісцевих довжників вирівнювати свої залеглості. Присутність членів на зборах конечна. За Управу: В. Бобак — предс.; А. Цебак — секретар.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во Запорозька Січ, Відд. 251, матиме свої Збори в неділю, 13-го вересня 1959 р., у церковній залі при В. 7-ій вулиці, о год. 10,30 перед полуднем. Просимо вирівнувати залеглі вкладки. За Управу: В. Козир — предс. В. Яцишин — касир. Я. Кравчук — секретар.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во ім. Ів. Франка, Відд. 334, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться внеділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 1-ій пополудні, в УНДомі при 14-ій вул. Просимо присднувати нових членів. За Управу: Николай Задирецький — предс.; Стефанія Бохонок — касир; Гр. Демкович — секр.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Місячні Збори Т-ва Запорожська Січ, Відд.367, відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 1.30 вполудне у церковній залі. Просимо вирівнувати залеглі вкладки, щоб оминути суспенди. На порядку нарад справа балю і участи в Ювілею. За Управу: Г. Лилак — предсід.; П. Дзюба — касир; В. Попович — секретар.

РАЧЕСТЕР, Н. Й. — Сестр. Рожд. Пресв. Богородиці, Відд. 36, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р. о год. 3-ій по пол. в церковній залі при 305 Гудсон Евню. Просимо про численну участь і відібрання дивіденди. За Управу: Ева Ґерула — предс.; Марія Шварц — касир; С. Гунька — секретар.

ГЕМТРЕМК, Миш. — Т-во ім. Маркіяна Шашкевича, Відд. 94. повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 2-ій по пол., в залі Укр. Дем. Клюбу при 2376 Ґрейлінґ Ст. Просимо всіх членів прибути на збори. За Управу: Т. Майструк — секр.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Б-то св. Василія Великого, Відд. 364, повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 2-ій по пол., в УНДомі 3161 Іст 93-та вул. Просимо про численну участь і присднування нових членів. — Управа.

КЛІВЛЕНД, Огайо. — Т-во Сокіл, Відд. 336 повідомляє, що Збори відбудуться в неділю, 13 вересня 1959 р., о год. 1-ій по пол., в УНДомі. Просимо вирівнувати вкладки і прийти численно на збори. За Управу: Г. Степанек — предс.; Г. Кісіль — касир; Т. Кальмук — секр.

Математична комісія домагається більше математики в середніх школах

Ню Йорк. — Комісія для справ математики витрукувала двотомовий звіт, в якому домагається, щоб в американських середніх школах (гайскулах) навчали більше математики, бо тепер в численних школах навчають цього предмету стільки, скільки його вчили 100 років тому. Комісія вимагає повної ревізії теперішньої програми математики в середніх школах. В звіті пишеться: „Середня школа (секондері скул) мусить зрозуміти, що однорічний курс альґебри і однорічний курс геометрії — це рішуче замало на те, щоб підготовити випускника до каледжу, де вповні мають розвиватися талановиті учні", без огляду на те, яку кар'єру вони собі виберуть. Комісія вимагає принаймні трирічного курсу математики в середній школі, а в каледжах математику повинні студіювати сдуденти в якнайбільшому числі, і то впродовж чотирьох років. У звіті підкреслюється, що здійснювання навіть найкращої програми не матиме успіху, якщо не буде добрих учителів в народних і середніх школах.

Конґрес хотів би закінчити сесію перед приїздом Хрущова

Вашинґтон. — Конґрес хотів би закінчити цю сесію перед прибуттям совєтського прем'єра Хрущова і плянує інтинсивно працювати цілий тиждень, включаючи і „День Праці", коли обидві Палати працювали — по раз перший від 17-ох років. Хрущов прибуває до ЗДА 15 вересня, а Конґрес плянує закінчити працю вже 12-го вересня, щоб не мусіти просити Хрущова до себе на промову. Конґрес має ще полагодити численні законопроєкти: будівельний, про збільшення відсотків від федеральних бондів, про публічні роботи і про Комісію Громадянських Прав. До продовження праць Конґресу причиняється і обструкція сенатора-демократа Вейна Морса з Ореґону, який внаслідок непорозуміння з провідником демократичної більшости в Сенаті сен. Линдоном Б. Джансоном, виголошує довгі промови, твердячи, що „Конґрес повинен іти плече в плече з Президентом" та запросити до себе совєтського диктатора.

Сенатор Джансон за постійний алярм Стратегічної Летунської Команди

Даллас, Тексас. — Провідник демократичної більшости в Сенаті сенатор Линдон Б. Джансон заявив в радіовій програмі, що на його думку, в ЗДА повинен бути постійний алярм Стратегічної Летунської Команди. Він сказов, що недавно відвідав одну летунську базу в Небрасці і там розмовляв із командним генералом Томасом С. Павером, який поважно турбувався, що немає такого постійного алярму. „Цей генерал, карав сен. Джансон, — це людина, яка знає, що говорить. І він сказав, що наше пережиття війни може бути залежне від такого алярму". Сен. Джансон твердив, що згідно з обчисленням ген. Павера такий постійний алярм коштував би річно коло 600 мільйонів долярів. Варто видати цю суму навіть коштом незбалянсованого бюджету, бо тоді скріпилася б безпека нашої країни, — заявив провідник демократів в Сенаті.

Батьки! Зв'яжіть замолоду ваших дітей з найстаршою, найбільшою й найбагатшою українською національною установою поза межами Батьківщини, якою є Український Народний Союз, щоб забезпечити їй краще будучність, а вашій громаді у вільнім світі нового свідомого члена!

Ділимося сумною вісткою, що 28-го липня 1959 року помер у Львові, після короткої недуги, на 83-му році життя,

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ БАТЬКО і ДІДУСЬ

Григорій ТЕРШАКОВЕЦЬ

бувший посол до галицького Сойму, член Української Національної Ради в 1918 році, трикратний посол до польського Сойму, почесний член Матірного Т-ва „Просвіта" у Львові, почесний член Краєвого Т-ва „Сільський Господар" у Львові, суспільно-культурний діяч Комарнянщини і Рудеччини, та в'язень совєтських концтаборів впродовж шістнадцяти років.

Похорон Покійного відбувся в рідному селі Якимчицях, в суботу, 31-го липня 1959 року.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА

буде відправлена в СУБОТУ, 12-го ВЕРЕСНЯ 1959 року в год. 9:30 рано в церкві св. Юра — при East 7th Street в Ню Йорку, на яку запрошують Родину та Знайомих

горем прибиті:
донька Марія БІЛИК з Родиною
син Андрій ТЕРШАКОВЕЦЬ з Родиною

З глибоким смутком повідомляємо Рідних, Друзів та Знайомих, що у вівторок, 18-го серпня 1959 року, упокоївся в Бозі, після важкої і довгої недуги, заосмотрений Найсвятішими Тайнами, на 64-му році життя,

НАШ НАЙДОРОЖЧИЙ МУЖ, БАТЬКО, БРАТ і ДІДУНЬО

бл. п. ОСИП КАРАВАН

Похорон відбувся в суботу, 22-го серпня 1959 р. з церкви св. о. Миколая на цвинтар св. о. Миколая в Шикаґо.

Тяжким горем прибиті:
Дружина — ВІКТОРІЯ
Донька — ЛЮБОМИРА
Син — ОЛЕГ
Зять — АНАТОЛІЙ КОЛОМИЄЦЬ
Брат — ОРЕСТ
Внучка — МАРТУСЯ

Ділимося сумною вісткою, що в п'ятницю, 4-го вересня 1959 р. упокоївся в Бозі

НАШ ДОРОГИЙ БАТЬКО і ДІДУНЬО

Михайло КАЧАЛА

на 79-му році життя.

Покійний народився в селі Руда, пов. Рогатин.

Похорон відбувся у вівторок, 8-го вересня 1959 року, з церкви св. Петра й Павла в Джерзі Сіті, на цвинтар св. Хреста в N. Arlington, N. J.

Покійний пошилив у глибокім смутку синів Василя, Стефана та Григорія, доньку Марію та четверо внуків.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

Цетраль Фолс, Р. Ай. — Т-во ім . Ів. Франка, Відд. 93 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю 13-го вересня 1959 р., о год. 10-ій рано при 59 Централь Ст. Ц. Ф. Просимо про численну участь. — За Управу: М. Іванцький — секретар.

ФИЛАДЕЛФІЯ, Па. — Т-во „Мир", Відд. 324 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в суботу 12-о вересня 1959 р., о год. 7-ій веч. Просимо про численну участь і вирівнання залеглих вкладок. За Управу: С. Барабах — предс.; Ів. Струк — секретар.

ПАЛМЕРТОН, Па. — Б-во св. о. Николая, Відд. 369 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 4-ій по пол., в церковній залі. Просимо вирівнувати вкладки. — Управа.

МЕНВІЛ, Н. Дж. — Т-во ім. Т. Шевченка, Відд. 349 повідомляє, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 3-ій по пол., в домі Ветеранів, при вул. Вашинґтона. Просимо про численну участь і точність. — Управа.

ФИЛАДЕЛЬФІЯ, Па. — Т-во „Єдність", Відд. 163 подає до відома своїх членів, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13 вересня 1959 р., в Гор. Клюбі при 847 Френклін вул. о год. 12 дня. Просимо про точність. За Управу: М. Курко — предс.; Дм. Мисько — секретар, Ст. Филик, фін. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, НЮ ДЖ. — Братство св. Івана Хрестителя, Відд. 270 повідомляє, що Збори відбудуться в суботу, 12-го вересня 1959 р., о год. 5.30 в УНДомі 9296 Фліт вул.На порядку дня, звіт Управи та виясненя рекордового секретаря відносно його тримісячної неприсутности на зборах. За Управу: Т. Ґіль — предсідник; М. Баран — касир; С. Островський — рекорд. секретар.

ДІТРОЙТ, Миш. — Б-во св. Ів. Хрестителя, Відд. 292 подає до відома, що Місячні Збори відбудуться в неділю, 13-го вересня 1959 р., о год. 1.30 по пол., в залі УНДому при 4655 Мартин і Мічіґен Евню. Присутність членів обов'язкова. Довжників просимо вирівнати залеглі вкладки, як теж присднувати нових членів. З нагоди 65-літнього Ювілею УНС повинні всі, ті, що ще не є членами, негайно вписатися. Рівнож пригадуємо всім членам, які з початком року одержали заклик допомогти при будові Колеґії св. Василія Великиго в Стемфорді, Конн. Та справа в квітні була на зборах річево і вичерпно обговорена та удобрена і вже започатковано збірку —та зібрано кілька десяток долярів. Вагато з нас деклярували, але не виконали свого обов'язку. Мусимо цю справу довести до щасливого кінця, щоб ні одного з нас не бракувало в цій допомозі на таку шляхетну ціль. За Управу: Петро Кізел, предс., Петро Федик, секр., Теодор Медвідь, кас., Дмитро Сулима, рек. секр.

ТАРЗАН, ч. 4,326. Чи Овар промовляв?

Драматично напружений перед слухачами Везіль дико виголошував просьбу — Промов, Оваре! Чекаємо на вас!

А тоді, на хвилину, він звернувся до отвору в скелистій стіні, що був за ним . . .

Нагло та сама кімната задрижала, а таємничий, гучний голос пронісся по печері.

— Залишіть цю країну! . . або всі згинете смертю від піни!